

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécsen házhoz küldve:
egyre évre 5 ft., félre 2 ft. 50 kr.
egyed évre 1 ft. 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kaphatók Weidinger N.
könyvesk. (Nádorhegyi-utca.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt hasábos pécsi sor egyszeri megjelenéséért 6 kr., 3-szori 5 kr., 10-szerért 4 kr. ártalán. — Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő. A nyitólír 1 pécsi sor 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
Ó-pósta-utca 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden pósthivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
János-utca 8-ik szám.

Övintézkedés.

A képviselőház keddi ülésén a kereskedelmi tárca részletes tárgyalásánál, midőn a keleti marhavész elfojtására előirányzott összegről volt szó, Barla József határozati javaslatot adott be, mely szerint a keleti marhavészről szóló törvény által elrendelt zár a Dráva mentén, Baranya- és Somogy megye határain tárgyaltánál lett, megsztinven Horvát- és Szlavonországban a keleti marhavész: utasítandó tehát a földmivélés-, ipar- és kereskedelmi miniszter, hogy a zárlat beszüntetését illetőleg rendelkezés, esetleg törvényjavaslat benyújtásával intézkedjék.

Barla József indítványa mellőztetett. Nagyon helyesen. Mi baranyaiak éreztük egy időben leginkább a zárlat nehéz következményeit, de mégis, eltekintve nemzetközi kötelezettségeinktől, igen kívánatosnak, sőt feltétlenül szükségesnek látjuk az övintézkedés szigorú fentartását.

Legyünk mindenkor elővigyázók. Pár évvel ez előtt a zárlatnak az a következménye lett, hogy a szarvasmarha-forgalom annyira csökkent, hogy a napi hus-szükséglet is alig volt fedezhető; nagyobb kereskedelemről, kivitelről szó sem lehetett. Ezen pangásnak főoka azonban nem annyira a zárlati övintézkedésnek tudható be, hanem azon visszás körülménynek, hogy a belépő állomások Eszéken és a paléi révén lévén, a vizsgálatot tevő közegek Siklóson és Dárdán székelték, s így valahányszor szarvasmarhákat akartak áthajtani, mindannyiszor Siklósról vagy Dárdáról kellett hívní s elvárni a vizsgáló közegeket, a mi sok időbe s e mellett nem csekély költségbe került.

A múlt évben e bajon segítve lőn. A kereskedelmi s iparkamara intézkedése folytán mind a két belépő állomáson van közeg a vizsgálat teljesítésére, ezen kívül nem vétetik díj a vizsgálatért s ekkép semmi nehézség sem merül fel, mely a kereskedelem forgalmát terhelné.

A zárlatot, illetve övintézkedést fenn kell tartanunk. Vészmentesség idején sem szüntethető meg az óvó és ellenőrző eljárás; de a megszüntetés még csak

nem is kívánható a kormánytól, mely szarvasmarha-kivitelünk érdekében a külfölddel szemben szigorú nemzetközi kötelezettségeket és felelősséget vállalt magára, kivált egy oly országgal szemben, melyben az állategészségügyre vonatkozólag a magyarországi 1884-ik évi XX. t. cz. alapelveivel egyező rendelkezések vannak ugyan előszabva, de melyeknek a horvát-szlavon közigazgatási közegek által való végrehajtása tekintetében sok a kívánnivaló.

Horvát- és Szlavonországgal szemben, mely tudvalevőleg a keleti marhavésznek fészke: soha sem lehetünk biztosnak.

Azért hát csak hadd maradjon érvényben az övintézkedés.

A főrendiház újjászervezése. A kormány és a politikai világ főbb szereplői közt — mint hírlík — a főrendiház újjászervezése ügyében folytatott alkudozások most már megállapodásra vezettek. Eszerint a kormány feladta régi álláspontját. A főrendi ellenzéknek egyik engedményt a másik után tette. A bizalmas megbeszélések oda lyukadtak ki, hogy a javaslatot általánosságban elfogadják, de a részletes tárgyalásnál messzemenő engedményeket tesz a kormány. Nevezetesen a címzetes püspökök mind megmaradnak, a kinevezett tagok száma nem fogja meghaladni a főispánokét. Az itt felsorolt pontokban tehát már megalkudtak. Bizonyos azonban, hogy az ellenzék ne mond le a törvényhatóságok felsőházi képviseltetésének követeléséről.

Új törvényjavaslat. Pauler Tivadar igazságtügyi miniszter a héten bejelentette a képviselőház elé a telekkönyvi betéteknek a földadókönyv és állandó kataszteri adóval megegyező szerkesztéséről és a telekkönyvi rendeletek pótlásáról és módosításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat régi óhajnak akar eleget tenni.

Országgyűlés.

A kereskedelmi tárca költségvetése fölött ma egy hete, szombaton — hat napi tárgyalás után befejezték az általános vitát és nyomban áttértek a részletes tárgyalásra. A mai nap szónokai voltak: Steinacker Odón, Olay Szilárd, Nendtvich Károly, Rigó Ferencz, Ernusz Kelemen és Széchenyi Pál gróf szakminiszter. Utóbbinak beszéde kelletlen benyomást tett részint zavartsága miatt, részint pedig mert nem válaszolt rögtön az ily esetben kívánatos határozottsággal Olay Szilárdnak ama kérdésére: Vajjon igaz-e, hogy az országos kiállítási pénzből Mat-

lekovics államutkának 5000 forint előleg utalványoztatott? Széchenyi csak Olay ismételt felszólására jelentette ki határozottan, hogy az államtitkár egyáltalában nem kapott előleget, Olay Szilárd fenntartotta magának a bizonyítást jogát. Az eset igen kínosan hatott.

A képviselőház htfőn folytatta a kereskedelmi tárca részletes tárgyalását. Az 5000 forintos ügy elintéztetett akképpen, hogy Széchenyi Pál kijelentette, miszerint Matlekovics az 5000 frtot az ipartörvény befejezése után, mint tiszteletdíjat kapta. Ezután felszólaltak Steinacker Odón, Fröhlich Guszláv, Széchenyi Pál gróf, Rónay István, Göndöcs Benedek, Lükő Géza, Keglevich István gróf, Petrich Ferencz, German Ottó, Ferenczy Miklós és Nendtvich Károly.

Kedden számos érdekes kérdést beszéltek meg. Szóba jött a totalizátorok eltüntetése is, de a többség leszavazta Herman Ottó indítványát. Két szavazásdél is volt. Pártunk részéről Bornemiza István mondott igen csinos és talpraesett szavazásdélét. A kormányparti ifj. Ordóly Pál idegenszerű kijelentésével okozott feltűnést.

Szerdán ismét igen érdekes és változatos ülést volt. A kereskedelmi tárca költségvetését letárgyalták és elfogadták, mire nyomban áttértek a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalására. Az ülést végén Orcey Béla báró a király személye körüli miniszter, választott Ugron interpellációjára a magyar udvari főmeltóságok mellőzése tárgyában. Orcey válasza nagy visszatekintést szült az ellenzékül, de a kormánypart, mely már előre megállapodott, hogy a válasz melyik részénél fog éljenzei, a választ tudomásul vette. Az ellenzék és pedig főleg a függetlenségi és 48-as párt zajosan tüntetett Ugron Gábor beszéde mellett és nem vette tudomásul a miniszter választát. A kormánypart természetesen többségben volt és így a nagy port vert kérdést elnémították. A vallás- és közoktatásügyi költségvetés tárgyalásánál nagy hatású beszédet mondott Irányi Dániel pártunk vezére. Trefort miniszter a kormánypart tetszését vívta ki. Figyelmet érdemel Fackh Károly szavbeszéd. Beszéltek még: Országh Sándor, Lesskő István.

Külföld.

Oroszország legújabbán a Csendes tengeren akar hódításokat tenni, és pedig a Koreától nem messze fekvő Quelpert szigete terjeszti ki eszájait. Ennek a szigeteknek bírása igen nagy fontosságú Oroszországra nézve, mert megvetheti lábát Kína, Korea és Japan közelében és ezekre befolyást gyakorolhat. Japan és Korea egyenesen elősegítik Oroszország terveit Kína ellenében, és állítólag a többi hatalomnak sincs oka a beleszólásra.

Parisból jelentik, hogy Peyron tenger-

nagy francia tengerészeti miniszter visszalép. Csak a szenátusválasztások eredményét akarja bevárni. A lemondást azzal indokolja, hogy Peyron elleni azon reformot, melylyel a gyarmatok egy része a tengerészeti miniszterium ügyköréből kivétellett s a kereskedelmi miniszteriumhoz csatoltattott. De ez csak ürügy. A lemondás igazi oka a kínai kérdés válságos fordulatában van. Peyron utódjául, Cloué tengernagyot emlegetik, a ki már egyszer kezelte a tárczát.

New-Yorkból távirják, hogy a kolumbiai Egyesült Államokban a forradalom folyvást terjed és már öt államban ütött ki lázadás. A lázongók Baranguillát megszállották. Karthagenát is elfoglalták; a kormány csapatainak azonban sikerült Karthagenából a lázongókat kiűznie és a várost újra elfoglalni.

A Suez-csatorna semlegesítése czimén igyekeznek a szárazföldi hatalmak azon értekezlet összehívni, melyről az egyiptomi kérdést illetőleg már szó volt. De alighihető, hogy az értekezlet tanácskozásait csupán az egyetlen tárgyra akarnák korlátozni. A Suez-csatorna semlegesége egymaga is elég fontos ügy ugyan, de igen sok másnemű kérdéssel áll szoros kapcsolatban, melyek elől éppen az adott viszonyok közt kitérni alig lehet. Ha Anglia elfogadja a tervet, úgy ez annak jele lesz, hogy a Franciaország folyó másnemű, de rokontárgyú alkudozások is kedvezően haladnak előre. Ma azonban a tárgyalások még a legelső stádiumban vannak.

Mélyen tisztelt Képviselőház!

A napokban készült meg Baranyamegye felirata, mely Torontálvármegye részéről a megyei autonomia elterlése érdekében indult mozgalom ellen irányult s lelkes és önzertes kifejezéssel kíván szolgálni a megye közérdekeinek, közkívánásainak a megyei önkormányzat mellett. A terjedelmes felirattal a következőket közöljük: Fajdalommal olvastuk Torontálvármegye közönségének f. évi május hó 12-én 738. szám alatt a közigazgatás reformlása cziműen kelt s velünk közölt felirataiban oly intézkedések kérését, melyek nézetünk szerint a megyei önkormányzatot nemcsak veszélyeztetik, de azt végeredményükben alapostul aláássák.

A mostani megyei szerkezetet vonatkozó, ennek tödvös kifejlését, működését gátló és megbénító némely észrevételeket bár helyeselnénk, mely megdöbbenéssel fogadtunk ama nézeteket, melyek szerint a közigazgatás, a megyei és községi önkormányzat némi szánalmas árnyékának fentartásával, egy merev összpontosítás formái közé szorítottaték.

Látjuk mi is a jelenséget az idegen nemzeteknél, hogy egyes kimagasló hatalmas egyéniségekben testesül meg ez időszertit rendszerük; tapasztaljuk, hogy ez

egyénségek a nemzetközi kérdésekben saját nemzetüknek, államuknak különös súlyt tudnak adni s hogy a hatalmi befolyást az elérhető fokig érvényesítik, de a történet utmutatása szerint tudjuk azt is, hogy az ily rendszer, éppen mert csak egyes egyéniségek vállain nyugszik, azok letűnével mindig bonyodalmatok és veszélyt rejtő rázkódások szűl; tudjuk, hogy e rendszer, az összpontosítás, mindenütt a polgári szabadság elnyomásával s a hatalmi apparatus tövtelen alkalmazásával jár; de tudjuk különösen azt, hogy a magyar nemzetnek saját fentartása, virulása a czélja, mások ellen irányuló hatalmi politika azonban nem.

Ha a századok folyamában, akkor, mikor Magyarország mint önálló királyság ellenséges hatalmi törekvésekkel küzdött, soha az összpontosításra szükség nem volt, sőt erejének kifejtését leginkább egy erőteljes, élénk, hamisítlan, valódi önkormányzat által nyerte, annál kevésbé látjuk az összpontosítást most okoltnak, mikor azt sem külső megtámadások elleni diktatori erőfeszítés, sem egy beléleti szükségesség nem követeli.

Nem követeli még az általános sem, hogy a parlamentarizmus az önkormányzattal meg nem fér; ezt a gyakorlati élet napoként megegyezője és még sikeresebben megegyezője, ha a nemzet genuszából nem fakadó erőltetett helyzetek a megyei önkormányzatot meg nem szibbasztották, aléltta nem tették volna.

Alkotmányunk minden módosulása az önkormányzatra, mint legszilárdabb, legmaradandóbb s legegyszerűsebb alapra volt tekintve, a legutóbbi epochális törvényhozás az 1848-iki is nemcsak hogy érintetlenül hagyta e százados elvet, hanem nyílt kifejezést is adott a III-ik t. cz. 26. §-ának eme szavaiban:

„Az ország minden törvényhatóságának eddigi törvényes hatósága ezenül is teljes épségében fentartandó.”

Hogy a XVI-ik törvényezikben alkotmányosság végbástáinak nevezett megyei szerkezetnek a községabszággal leendő összehangzása hozatala az 1871. évi 42. t. cz. által egy eszközötetett, miszerint az önkormányzat teljes épsége megconsoktattott; hogy az utóbbi törvény rést nyitott annak az áramlatnak, mely a törvényhatóságokat egyszerű közegeké kívánja stílyesztetni; hogy a 48-iki törvény szellemétől eltérő parlamentarizmus a hasonlóképp népképviselėti alapon nyugvó municipálistizmus egytttes, a nemzet genuszának, történeti fejlődésének megfelelő s egymást kiegészítő hatalmas iránynya fejlődni eddig nem tudott, az nem a megyék önkormányzataiban, sem ennek a parlamenttel, a felelős kormányval való állítólagos, de be nem bizonyult, összeférhetlenségében rejlik, hanem abban a törekvésben, hogy egy rendszer adassék

úgy tombol azon a deszka-tákolmányon, hogy szinte reng bele a szinkör.

Riadó éljen, falrengő taps töltötte be a színházat s a kis mokus szerény fejhajtással s egy hamiskás mosolylyal köszöntö meg a kitüntetést. (— Végre egy taps, az első taps! — gondolá magában. — Megálljatok, majd jönné a többi is.)

És csak játszott tovább. Az egész közönség telve volt jókedvvel, mosolygással.

— Aranyos teremtés!
— Valóban nem hittem volna! —

Tudod mi az oka, hogy olyan nagyok látszik az orra? Ez a rossz világitás.

— Az a! igazad van. Ez a színpad erősen színez.

— Úgy van, nagyon markiroz. De igazán kedves az a kis Lini. Nézd csak, az egész publikumot magával ragadja a mosolya. Most egy nagyon érkevény jelenet következett, t. i. a kis naiva szemrehányásokat tesz kedvesének; hültenséggel, csapodársággal vádolja mint olyant, a ki talán soha sem is szerette őt, csak játékok lüzt az ő jóhiszeműségével, szívével, szerelmével. Aztán elkeseredett az árvaságán, szégyénében, hogy még csak most érzi magát igazán árvának, mikor már annak sem kell, kit ő szeretett, kit imádot, kiért már annyit, de annyit szenvedett ez irgy világ.

Szét oly keserve, oly szívhez szólón festette, a bánat, az elkeseredés oly őszinte hangján, hogy lehetetlen volt el nem értekenyüdni. Újra előbújtak a zsebkendők, minden szem tele könnyvel, mindenki sajnálta a szegény elhagyatottat, mintha csak igazán, az életben látta azt a mindenkitől elűztöt, kiesüftöt falu áróját s nem is a színpadon játszódnék az elűtötte egy kültött mesében.

TÁRZA.

Bál előtt — bál után.

I.
Lelkem repes az örömtől,
Szivem ég a titkos vágytól —
S nagy gyönyörrel ábrándozom
A vígjáos játszi tánczról.
Ah! mintha csak hallanám már
A hegedű bővös szavát,
Meg-megzendül, majd meg elhal
S egy-egy szikra fut rajtam át.
Ereimben pezsg a vér,
Idegeim lázban égnek —
Eis szobámban keringözöm
S neki esem ágynak, széknék.

II.
A szemem ég, a fejem fáj,
Zúg, zakatol, mint egy hámor;
Álmos vagyok s nem alhatom,
Ébren tart a lázas mámor.
Fülembé cseug a zeneszó,
Szilaj táncot jár a szivem;
Kábult vagyok s ingadozom,
Mint a sajka ringó vizen.

Lábam alatt mozog a föld,
Ajtó, ablak kering velem —
Ágyra dülök és a párnát
Égő hével megoielem.

Óh! ez érvés, ez állapot
Oly különös, olyan botor...
No de semmi hisz farsang van
S nem farsang-e az ifjúkor?
Adolár.

A kis naiva.

Irta: Muki.
Tetszik tudni, hogy mi az a naiva? Persze, hogy tudják, hogy ne tudják. De ha mégis találnék valaki, a ki nem tudná, annak én rögtön a legnagyobb pontossággal és a legapróbb részletességgel körülírva meg fogom magyarázni.
Tehát a naiva — tetszik tudni — az egy — — — — színész. Így la! ha pedig volna még valaki, aki ezek után sem volna tisztában a „naiva“ fogalmával, az olvassa el figyelemmel ezt a kis fecséget s talán majd kiokosodik belőle valami.

Lininek hívták. Csinos, nagyon csinos kis teremtés volt, ftrge, mint az ürge; hamis, mint a kis ezica; pajzán mint a mokus; tele jókedvvel, eleveésséggel. Ott nevelkedett a színpadon s az édes anyja próbái alatt, — ki maga is híres színész volt, — mindig ott lebzelt a „manuczi“ szoknyarézacát fogva s nagy tudálékos-sággal ügyelt anyja szavallatára, kézmozdulataira s arczjátékára.
No persze, hogy belőle is csak színész lehetett, kár is lett volna mátra erőltetni, mikor ez neki olyan könnyen ment. Az a pajzán eleveésség, ártatlan jó kedély oda fejlesztette tehetségét, hogy vizsgáléki szende lett belőle: mászóval: naiva.

Kedves színpadi alak, kicsiny arányu termet, okos tekintet kis fő, kaesingtot szemek, óh de milyen szemek! Hamis szájaeska, alabástrom nyak, pihegő kebel, piezi lábak; egyszóval: tőkéletes szépség.
De nini! úgy tetszik, mintha valamit kifelejtettünk volna. Mi is lehet az? Jaj persze, hogy igen! Már meg van: óh pedig azt ugyancsak észre kellett volna venni. No talájk ki, hogy mi az? —
— Az orr. — Igen azt kihagytuk, pedig az nem olyan semmiség, amin csak egy véletlenül át lehetne futni. Mert ez meg lehetősén nem kicsiny.

Rendes, klasszikus szabásu, római orr, mely egy jól megtermett férfi arczát páratlan hős alakká varázsolta volna; egy drámai hős anyának fejedelmi fenséget kölcsönzött volna. De az olvadozó, gyermeteg, esacsogó kis naivaunk nem egészen illet oda a gyönyörű szempár alá s az örökké mosolygó ajkak fölé. Nem vont le egy cseppet sem a szépségéből, óh nem, csakhogy — csakhogy — nó lát, elég az hozzá, nem jól állt neki.
A közönség előtt, mely már megszokta azt, hogy a naivaúnak rendesen fitos orruk volt, szokatlannak tűnt föl, hogy most egyszerre római orral lép föl egy apró teremtés, ki örökös fecsegésével, esiesérgével rá akarja tukmálni a publikumra, hogy így is jó lesz, már minthogy az ő nagy orrával.

Hóhó, nem addig a! zúgott a közönség, nekik pisze orru naiva kell, mit akar itt ez a.... de hogyan is szerződtehet az igazgató ezt az — orrot? Hát nem tudta előbb jól megnezni; vagy kért volna töle arczképet, ha már előbb nem láthatta!

